

Edirne Meb'usu Hasan Hayri Bey ve arkadaşlarının iskân kanununun meriyete iadesi hakkında 2/109 numaralı kanun teklifi ve İktisat, Dahiliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları**Yüksek Reisliğe**

Hududu millî haricinde kalan mahallerden ana vatana yerleşmek üzere hicret eden muhacirinin beraberlerinde getirecekleri eşya ve hayvanattan kıymetleri beş bin liraya kadar olan kısmını gümrüklerden bilâ rüsum imrar edebilecekleri hakkında 31 mayıs 926 tarihli 885 numaralı iskân kanununda mevcut muafiyet kaydı ahiren neşrolunup 1 teşrinievvel 1929 tarihinde mevkii meriyete giren 1 - VII - 1929 tarihli ve 1499 gümrük tarife kanunile ilga edilmiş olmasına mebni tarihi mezkûrden sonra hududu milliyeye dahil olan muhacir ırkdaşların getirdikleri araba ve çift hayvanat ile edevat ve tohumluklarından yeni tarife mucibince gümrük resmi mutalebesine başlanmış ve hane başına haylıca ağır bir miktara balığ olan bu resmin kendilerini pek müşkil bir vaziyete soktuğu ve hatta istenilen paramın fıkdamından dalayı bu ırkdaşların hudut gümrükleri önünde haftalarca perişan bir halde kalarak nihayet eşya ve hayvanattan bir kısmı satmak vayahut gümrüklere aynen terk etmek suretile huduttan içeri girmek imkânını elde ettikleri reyelayn müşahede edilmiştir. Buldukları yerlerde emlak ve emvalini satarak ve bir hayli fedakârlıklara katlanarak ancak eşyayı beytiye ve çift hayvan ve edevat ile tohumluklarını istishaben ana vatana gelen bu ırkdaşların bu gibi müşkilâta maruz bırakılmaları muvafık nisfet olamayacağından zikrolunan mülga kanunun iadei meriyetine lüzum hasıl olmuştur .

Bu babta tanzim ettiğimiz atideki kanunun ait olduğu encümenlerde ve Heyeti Umumiyede tercihan ve müstacelen tetkik ve tasdikını teklif eyeriz.

Edirne <i>Hasan Hayri</i>	Edirne <i>Zeki Mesut</i>	Edirne <i>Fayık</i>	Kırklareli <i>Şevket</i>	Tekirdağ <i>Cemil</i>	Tekirdağ <i>M. Fayık</i>
Kocaeli <i>Salâhattin</i>	Mardin <i>Nuri</i>	Konya <i>A. Hamdi</i>			

T. B. M. M.*İktisat Encümeni**Karar № 4**Esas № 2/109*

14 - XI - 1929

İktisat Encümeni mazbatası**YÜKSEK REİSLİĞE**

1 - VII - 1929 tarih ve 1493 numaralı Gümrük tarife kanunile ilga edilen 31 mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı iskân kanununun iadei meriyeti hakkında Edirne Meb'usu Hasan Hayri Bey ve rüfekasının teklifi kanunisi Maliye Vekâleti Varidat Müdürü Umumisi beyin huzur ile müzakere ve tetkik edildi.

Gerek teksifi nüfus ve gerekse asayiş ve sıhhatı memleket noktai nazarından ehemmiyeti derkâr

olan 31 mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı kanununun heyeti unumiyesinin ahiren mevkii mer'iyete vazolunan Gümrük tarife kanununun 31 inci maddesinin bir fıkrasile ilgası Encümenimizde muvafık görülemiyerek teklifi vaki esas itibarile kabul edilmiş işede aşağıdaki sebepler dolayisile bazı maddelerinin tadiline karar verilmiştir.

Şöyle ki :

Birinci maddedeki değişiklik şekil noktai nazarından lüzumu derkâr olan tashihattan ibarettir.

İkinci maddedeki tadilât ise şimdiye kadar alınan ve hazinece irat kaydedilen mebalığın eshabına iadesi için bir müddetin tespiti iktiza eyliyeceği mülâhazasına binaen yapılan değişiklikten ibarettir ki bu hususun temini için de (gümrük tarife kanunu mucibince tahsil edilmiş olan gümrük resimleri bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene zarfında müracaat etmek şartile eshabına iade olunur) denilmiştir.

Dahiliye Encümenine havale buyrulmak üzere Riyaseti Celileye takdim kılındı.

Reis	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza	Âza
Burdur	Mardin	Zonguldak	Adana	Edirne	Manisa	Yozgat
Mustafa Şeref	Ali Rıza			Fayik	Yaşar	Tahsin
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Mardin		Konya	Eskişehir			Trabzon
Nuri	Emin Aarşlan	A.Hamdi	Emin	M. Rahmi	İsmail	Daniş

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Karar № 4

Esas № 2/109

25 - XI - 1929

Dahiliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

1 - VII - 1929 tarihli ve 1499 numaralı Gümrük tarife kanunu ile kaldırılmış olan 31-V-1926 tarihli ve 885 numaralı iskân kanununun tekrar meriyeti hakkında Edirne Meb'usu Hasan Hayri Bey ve arkadaşları tarafından teklif olunup müzakere edilmek üzere Encümenimize havale buyrulmuş olan kanun lâyihası İktisat Encümeni mazbatasile birlikte tetkik olundu.

Mazbatasında yazıldığı sebeplerden dolayı bu Encümen tarafından yapılan tadiller dairesinde lâyihamın kabulüne ve Bütçe Encümenine havale buyrulmak üzere Yüksek Reislığe sunulmasına karar verilmiştir.

Dahiliye Encümeni Reisi	Reis Vekili	Mazbata Muharriri	Kâtip	Âza	Âza
Tekirdağ	Adana	Malatya		Ankara	Kars
Cemil	Hilmi	A. Muttalip		Talât	Baha Tali
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	
Rize	Niğde	Balıkesir	Eskişehir	Malatya	Amasya
Atıf	M. Ata	Fahrettin	Sait	Vasıf	İ. Hakkı

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Karar № 8

Esas № 2/100

Bütçe Encümeni mazbostası

YÜKSEK REİSLİĞE

1926 tarih ve 885 numaralı İskân kanununun meriyete iadesi hakkında olup İktisat, Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine havale buyrulan Edirne Meb'usu Hasan Hayri Beyle arkadaşlarının kanun teklifi İktisat ve Dahiliye Encümenlerinin mazbatalarile birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu:

8 haziran 1929 tarih ve 1499 numaralı Gümrük tarife kanununun 31 inci maddesi ile evvelce meriyet mevkiinde bulunan kanunlarla tefsir ve kararların ilgası tadat edilir iken bu arada 885 numaralı kanun da yazılmıştır. Halbuki muhacirlere mütaallık olan bu hükmün ilgası kastedilmediği ve ancak (Gümrük tarifei umumiyesinde bazı tadilat icrasına dair) 31 mayıs 1926 tarih ve 884 numaralı kanunun ilgası matlup olduğu halde madde içine aynı tarihi haiz bulunan 885 numaralı (İskân kanunu) girmiş bulunduğu yapılan tetkikattan anlaşılmıştır.

Muhacir sınıfta hariçten memleketimize gelenlerin mazhar oldukları muafiyetlerin ipkısı hususunda encümenimiz de İktisat Encümeninin fikrine iştirak etmekte ve esasen yukarda arz olunduğu gibi mes'ele bir zühulden ileri geldiğine göre tashihi icap eylemektedir.

Bu sebeplerle İktisat Encümeninin teklifi esas itibarile kabul edilmiştir.

İkinci madde de ki tahsil edilmiş olan gümrük resimleri tehiri umumî bir iadeyi tazammun edeceği cihetle muaf olan kısma münhasır kalmak üzere bu madde bir kayıt ile ikmal olunmuştur. Diğer tadiller şekle aittir. Umumî Heyete arz olunur.

Bütçe Encümeni Reisi
İstanbul
Fuat

Reis Vekili
Bursa
Muhlis

Mazbata Muharriri
GaziAntep
Remzi

Kâtip
Giresun
Kâzım

Âza
Burdur
Vahit

Âza
Erzurum
H. Aziz

Âza
Isparta
Mükerrem

Âza
Kütahya
Niyazi Asım

Âza
Niğde
Faik

Âza
Samsun
Adil

Âza
Sivas
Rasim

Âza
Sivas
M. Remzi

Âza
Yozgat
S. Sırrı

Edirne Meb'usu H. Hayri B. ve arkadaşlarının teklifi

1 - VII - 929 tarih ve 1499 numaralı gümrük tarife kanunile ilga edilen 31 Mayıs 926 tarihli ve 885 numaralı iskân kanununun iadei mer'iyeti hakkında kanun

MADDE 1 — 31 Mayıs 926 tarihli ve 885 numaralı iskân kanununun hükmü ipka edilmiştir.

MADDE 2 — 1 teşrinievvel 929 tarihinden itibaren hududu milliyeye dahil olan muhacirinden 1-VII-929 tarihli ve 1499 numaralı gümrük tarife kanunu mucibince tahsil edilmiş olan gümrük resimleri eshabına iade olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrayı ahkâmına Maliye Vekili memurdur.

İktisat Encümeninin tadili

1 - VII - 1929 tarih ve 1499 numaralı günlük tarife kanunile ilga edilen 31 - V - 926 tarih ve 885 numaralı iskân kanununun iadei mar'iyeti hakkında kanun

BİRİNCİ MADDE — 1499 numaralı ve 1 - VII - 1929 tarihli gümrük tarife kanununun 31 inci maddesinin 885 numaralı ve 31 - V - 1926 tarihli iskân kanununun mülga olduğuna dair olan fıkrası kaldırılmış ve 885 numaralı ve 31 - V - 1926 tarihli mezkûr kanunun mer'iyeti iade edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — 1 - X - 1929 tarihinden itibaren hududu milliyeye dahil olan muhacirinden 1 - VII - 1929 tarihli ve 1499 numaralı gümrük tarife kanunu mucibince tahsil edilmiş olan gümrük resimleri bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene zarfında müracaat etmek şartile eshabına iade olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE—Aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmının icrasına Maliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

Bütçe Encümeninin tadili

*Gümrük tarife kanununun 31 inci maddesinin
tadiline dair kanun lâiyhası*

BİRİNCİ MADDE — 8 haziran 1929 tarih ve 1499 numaralı tarife kanununun 31 inci maddesinde ilga olunan kanun numaraları arasındaki 885 adedi 884 olmak üzere tas-hih edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — 1 teşrinievvel 1929 tarihinden itibaren millî hududa giren muha-cirlerden 8 haziran 1929 tarih ve 1499 numaralı gümrük tarife kanununa tevfikân tahsil edilmiş olan eşyaya ait gümrük resimlerinden 31 mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı iskân kanunu mucibince muaf olan kısmı bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene zarfında müracaat etmek şartile sahiplerine iade olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

